

Bestuursdienst / advies aan Burgemeester en Wethouders

Reg.nr: BW14-0602 Casenr.: Cbb140571 Sector/afd.: SB / WOC Steller/tel/e-mail: F. Nijman / 5449 / f.nijman@heerhugowaard.nl	Portefeuillehouder: G. Oude Kotte Agenda: Openbaar B&W d.d. 02-12-2014 Embargo tot: Nee	Advies van commissie: Ter inzage voor cie: MO Raadsbehandeling d.d. Begrotingswijziging: Nee
--	---	---

Onderwerp:

Convenant Samen Sterk voor Werk / Oprichting regionaal Werkbedrijf

Probleemstelling: Sociale Partners, gemeenten en UWV willen gezamenlijk op regionaal arbeidsmarktniveau tot meer plaatsingen komen voor mensen met een arbeidsbeperking. Via het regionaal Werkbedrijf kunnen mensen met een arbeidsbeperking succesvol naar de extra banen uit het Sociaal Akkoord worden geleid. De vormgeving van het regionaal Werkbedrijf is geschetst door de Werkkamer. In de Werkkamer overleggen VNG en Sociale Partners over richtinggevende afspraken voor goede samenwerking in de regio. De afspraak over de regionale Werkbedrijven is wettelijk verankerd en uitgewerkt in een Algemene Maatregel van Bestuur. Op 1 januari 2015 moet tot uitvoering worden overgegaan. De verantwoordelijke wethouder van de centrumgemeente initieert de inrichting van het regionaal Werkbedrijf. Ten behoeve hiervan ontvangt de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio eenmalig 1.000.000 euro van het Ministerie SZW.

Bij de inrichting van het regionaal Werkbedrijf dient te worden aangesloten op de bestaande regionale infrastructuur. In Noord-Holland Noord zijn alle bij het regionaal Werkbedrijf betrokken partijen aangesloten bij het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA-NHN). De regie op de vormgeving en inrichting van het Regionaal Werkbedrijf wordt bij het RPA-NHN belegd, wat tussen de deelnemende partijen wordt bekrachtigd in het convenant *Samen Sterk voor Werk*.

Concept besluit (max. 10 regels) Het college besluit:

1. het convenant Samen Sterk voor Werk aan te gaan met het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA-NHN);
2. dit convenant ter kennisname aan te bieden aan de raadscommissie MO.
3. De Burgemeester verleent wethouder G. Oude Kotte volmacht het convenant Samen Sterk voor Werk te ondertekenen.

Definitief besluit B&W

1. het convenant Samen Sterk voor Werk aan te gaan met het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA-NHN);
2. dit convenant ter kennisname aan te bieden aan de raadscommissie MO.
3. De Burgemeester verleent wethouder G. Oude Kotte volmacht het convenant Samen Sterk voor Werk te ondertekenen

Bijlagenr. (Corsanr.)	Titel/Onderwerp	Naar B&W, Commissie, Raad? (invullen welke)	Publiceren op website: ja/nee/besloten
14-785	Convenant Samen Sterk voor Werk	B&W + cie MO	ja

Onderwerp: Convenant Samen Sterk voor Werk / Oprichting regionaal Werkbedrijf
Bevat het advies alle elementen? (Raadpleeg hiervoor de checklist voor B&W-adviezen op Hugo, bestuurlijke besluitvorming)

Vraagstelling - probleemstelling

Vanaf 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Met deze wet wordt de gemeente verantwoordelijk voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. Die mensen zitten nu in de WWB, WSW en Wajong. De gemeente dient ondersteuning te bieden gericht op arbeidsinschakeling en waar nodig inkomensondersteuning. Werkgevers zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van banen voor mensen met een beperking. Als zij dat onvoldoende realiseren dan treedt een wettelijk quotum in werking. De doelstelling van de Participatiewet is de arbeidsdeelname aan de onderkant van de arbeidsmarkt substantieel te laten stijgen.

In de Werkkamer maken VNG en Stichting van de Arbeid gezamenlijk afspraken over verbetering van de samenwerking tussen gemeenten en sociale partners in de 35 arbeidsmarktregio's als het gaat om de Participatiewet. Meer en betere samenwerking moet ertoe leiden dat op termijn landelijk 100.000 mensen met een arbeidsbeperking worden geplaatst op de zogenaamde garantiebannen die zijn afgesproken in het sociaal akkoord. De overheid zorgt tot 2024 nog eens voor 25.000 extra banen.

Eind januari 2014 heeft de Werkkamer haar gezamenlijke uitgangspunten bekend gemaakt. Eén van de uitgangspunten is de vorming van 35 regionale Werkbedrijven¹. Het regionaal Werkbedrijf dient aan te sluiten bij de initiatieven en samenwerkingsstructuur van de regio. De centrumgemeente van de arbeidsmarktregio is verantwoordelijk voor de vorming van het regionaal Werkbedrijf. In het geval van de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord is dat de gemeente Alkmaar.

Het proces tot op heden

Reeds in 2000 hebben de gemeenten in Noord-Holland Noord, UWV, onderwijs-, werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers zich verenigd in het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA-NHN). Partijen hebben met elkaar een convenant gesloten met als doel zich gezamenlijk in te zetten om vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt op elkaar te laten aansluiten.

De komst van de Wet Werken naar Vermogen (WWNV) en de verlaging van de budgetten waren aanleiding om na te denken over samenwerking. De WWNV kondigde de samenvoeging van de wet- en regelgeving aan de onderkant van de arbeidsmarkt aan. Tegelijkertijd werd duidelijk dat gemeenten ook andere taken op het sociaal domein overgeheveld zouden krijgen. Na de val van het kabinet Rutte I, werd de WWNV medio 2012 controversieel verklaard. Toen het nieuwe kabinet aantrad, werd de Participatiewet geïntroduceerd. Ook de Participatiewet is een samenvoeging van de wetgeving aan de onderkant van de arbeidsmarkt (WWB, WSW en Wajong).

Naast de wetswijziging zijn er ook andere redenen voor gemeenten om meer toenadering tot elkaar te zoeken. Werkgevers vragen om betere facilitering en ontzorging bij het aannemen van werkzoekenden met minder arbeidsvermogen. Daarnaast krijgen werkgevers steeds meer verantwoordelijkheden. Het Rijk heeft met werkgevers in het Sociaal Akkoord afgesproken dat zij meer mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen: 125.000 in de periode van 2015 tot 2026. Om deze ambitie te realiseren, worden landelijk 35 regionale Werkbedrijven ingericht, die mensen met een arbeidsbeperking succesvol naar de extra banen uit het Sociaal Akkoord moeten leiden. Dat maakt het Regionaal Werkbedrijf een belangrijke partner voor bedrijven in onze regio. Zij zullen de primaire klant van het regionaal Werkbedrijf zijn.

Waarom dit nieuwe – brede – convenant?

¹ Anders dan de naam 'Werkbedrijf' suggereert, wordt er geen fysiek 'bedrijf' opgezet. Het betreft een brede netwerkorganisatie waarin diverse partners (gemeenten, werkgevers, vakbonden, UWV, SW-bedrijven en onderwijsinstellingen) participeren, onder aansturing van een bestuurlijk overleg voorgezeten door een bestuurder van de centrumgemeente voor de arbeidsmarktregio.

Sinds 2012 voeren de partners in het RPA-NHN met elkaar het programma *Inclusieve Arbeidsmarkt* uit. Tegelijkertijd is een intentieverklaring opgesteld om meer (bestuurlijke) sturing aan dit proces te geven. Het doel van het programma *Inclusieve Arbeidsmarkt* is om in de regio Noord-Holland Noord iedereen die kan werken aan de slag te helpen en/of te houden. Binnen het programma zijn arrangementen gecreëerd onder de thema's Van werk naar werk, Van school naar werk en Van uitkering naar werk. Het programma *Inclusieve Arbeidsmarkt* loopt tot 31-12-2014.

De partners in het RPA-NHN hebben vergaande ambities om genoemde uitdagingen gezamenlijk aan te pakken en met elkaar verder te bouwen aan een inclusieve arbeidsmarkt in Noord-Holland Noord. Partijen hebben afgesproken om de thema's van het programma *Inclusieve Arbeidsmarkt* door te ontwikkelen naar een regionale agenda. Ten opzichte van het huidige convenant uit 2000 is er een aantal regionale taken bijgekomen: de coördinatie rondom projecten die worden medegefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF) en de oprichting van het regionaal Werkbedrijf zijn de belangrijkste. Dit zijn wettelijke taken waarbij aansluiting op bestaande infrastructuur in regio wordt voorgeschreven.

In het nieuw te sluiten convenant *Samen Sterk voor Werk* worden afspraken gemaakt over de rol en taken van de partners in het RPA-NHN met betrekking tot de uitvoering van de regionale taken die het veranderende Rijksbeleid met zich meebrengen.

Wat gaat het regionaal Werkbedrijf doen?

Meer en betere samenwerking in de arbeidsmarktregio moet ertoe leiden dat op termijn landelijk 100.000 mensen met een arbeidsbeperking worden geplaatst op de zogenaamde garantiebanen die zijn afgesproken in het Sociaal Akkoord. De overheid zorgt tot 2024 nog eens voor 25.000 extra banen. Voor de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord betekent dat een paar honderd banen per jaar.

Een belangrijk doel van het regionaal Werkbedrijf is bedrijven te ontzorgen. Werkgevers worden met één gezicht benaderd (werkgeversdienstverlening via het Werkgeversservicepunt), het instrumentarium is voor de hele regio hetzelfde; de arbeidsmarkt houdt immers niet op bij de gemeentegrenzen. Het is aan de regio (gemeenten, werkgevers, vakbonden, UWV, SW-bedrijven en onderwijsinstellingen) om een – voor bedrijven en kandidaten – logische gereedschapskist met instrumenten aan te bieden. Dit is een complexe ontwikkelopgave die vraagt om een deskundige blik en integrale invalshoek. Binnen het samenwerkingsverband van het regionaal Werkbedrijf wordt de regionale methodiek afgestemd voor wat betreft loonwaardebepaling, loonkostensubsidie en de no risk polis. De verordeningen met betrekking tot deze methodieken zijn separaat ter besluitvorming voorgelegd aan uw college en Raad.

De prioriteit van de doelgroep voor de invulling van de garantiebanen ligt tot 2017 op Wajongers (inclusief nieuwe instroom) die herbeoordeeld worden door het UWV en mensen met een WSW-indicatie op de wachtlijst in 2014. Vanaf 2017 kan iedereen die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kan verdienen en onder de Participatiewet valt in aanmerking komen voor de extra garantiebanen.

De landelijk vastgestelde uitgangspunten die bij de vorming van een regionaal Werkbedrijf in acht moeten worden genomen, zijn:

- De arbeidsmarktregio vervult een centrale rol bij de uitvoering van de Participatiewet maar ook bij het goed functioneren van de arbeidsmarkt;
- Een goede opbouw van zowel het functioneren van de Participatiewet als de arbeidsmarkt is een transitieproces, waarbij het voor sociale partners en gemeenten de uitdaging is om alle mensen met arbeidsvermogen te activeren en aan het werk te krijgen en te houden. De garantiebanen van de werkgevers en beschut werk helpen daarbij;
- Werkgevers, werknemers en gemeenten gaan een intensievere relatie met elkaar aan. Dit vraagt om een cultuur van meer samenwerking en om wederzijds commitment. Ook UWV, SW-bedrijven en relevante onderwijsinstellingen kunnen betrokken worden;
- Dit commitment betreft niet een eenmalige intentieafpraak, maar is een langjarig investeringsproces;
- Gemeenten hebben de lead bij de vorming van het regionaal Werkbedrijf. De wethouder c.q. trekker van de arbeidsmarktregio is voorzitter van het samenwerkingsverband;
- Het regionaal Werkbedrijf werkt met één uniform instrumentarium voor wat betreft loonwaardebepaling, loonkostensubsidie en no risk polis;
- De gemeenten betrekken het regionaal Werkbedrijf bij het organiseren van beschut werk;

- Het UWV beoordeelt wie in aanmerking komt voor de garantiebanen
- Werkgevers stellen garantiebanen beschikbaar voor mensen met een arbeidsbeperking

Het regionaal Werkbedrijf krijgt vanaf 1 januari 2015 de rol van aanjagen, elkaar aanspreken en monitoren van de voortgang van de regionale samenwerkingsafspraken, vastgelegd in een marktbeperkingsplan. De taak van het regionaal Werkbedrijf is om aan de hand van het marktbeperkingsplan ervoor zorg te dragen dat de afspraken worden opgepakt en uitgevoerd.

Regionale aspecten

De regio Noord-Holland Noord is aangemerkt als een van de 35 arbeidsmarktregio's die Nederland rijk is. De centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord is Alkmaar.

De arbeidsmarktregio bestaat uit drie subregio's: regio Alkmaar, Westfriesland en de Kop van Noord-Holland. Elke subregio heeft haar eigen samenwerkingsvorm op het gebied van sociale zaken en werkgelegenheid. Op het niveau van Noord-Holland Noord hebben de 19 gemeenten, UWV, onderwijs, werkgevers- en werknemersorganisaties zich verenigd in het RPA-NHN. De stuurgroep van het RPA-NHN bestaat uit een afvaardiging van de Algemene Vergadering te weten: bestuurders van de drie grote gemeenten (Heerhugowaard, Hoorn en Den Helder), UWV, MBO, VNO-NCW en FNV. Het voorzitterschap ligt bij de bestuurder van de gemeente Alkmaar. Het RPA-NHN stelt eens in de vier jaar een regionale arbeidsmarktagenda vast.

In haar hoedanigheid van centrumgemeente ontvangt en beheert Alkmaar de regionale middelen die door het Rijk worden uitgekeerd. Tevens is de gemeente Alkmaar penvoerder van regionale subsidieaanvragen in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF), en verantwoordelijk voor een juiste en tijdige verantwoording van de projectactiviteiten aan het Agentschap SZW. De taak van coördinatie, communicatie en besluitvorming heeft de gemeente Alkmaar reeds bij het RPA-NHN belegd (B&W besluit gemeente Alkmaar 01-07-2014).

Juridische aspecten

De afspraak over de regionale Werkbedrijven is wettelijk verankerd en uitgewerkt in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) van 4 september 2014, houdende wijziging van het Besluit SUWI in verband met het stellen van regels voor de regionale samenwerking tussen colleges, UWV en werknemers- en werkgeversorganisaties. Hier staat onder andere dat de deelnemers van het Regionaal Werkbedrijf een plan van aanpak (marktbeperkingsplan) moeten opstellen met een aantal onderwerpen. Op 1 januari 2015 moet dit plan af zijn, om hierna tot uitvoering over te gaan. De verantwoordelijke wethouder van de centrumgemeente initieert de inrichting van het regionaal Werkbedrijf.

De bestuurlijke structuur van het RPA-NHN voldoet als basis voor de ontwikkeling van een regionaal Werkbedrijf volgens de landelijke uitgangspunten. Ook gezien de thema's in het programma Inclusieve Arbeidsmarkt zijn er voldoende aanknopingspunten. De Stuurgroep van het RPA-NHN heeft daarom in haar vergadering van 17-09-2014 besloten de bestaande infrastructuur van het RPA-NHN gebruiken voor de vorming en organisatie van het regionaal Werkbedrijf.

Om deze opzet te formaliseren en een goede juridische basis te verschaffen, wordt tussen de deelnemende partijen en het RPA-NHN het convenant Samen Sterk voor Werk gesloten. In dit convenant worden de onderlinge rechten en plichten van de deelnemers en het RPA-NHN vastgelegd. Conform de statuten van de stichting RPA-NHN kan de stichting de rol van uitvoerder van het regionaal Werkbedrijf invullen.

Bestuurlijke aspecten

Door de uitvoering van de Participatiewet regionaal te beleggen bij het regionaal Werkbedrijf kunnen gemeenten op een effectieve en efficiënte manier werken. Samenwerken maakt het makkelijker om te voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen aan de gemeentelijke voorzieningen, de uitvoering van gemeentelijke taken en het niveau van de dienstverlening. Bovendien maakt samenwerken het mogelijk om de continuïteit van de organisatie te borgen bij een krimpend budget.

De wethouder Arbeidsmarktbeleid van de gemeente van het regionaal Werkbedrijf.

Alkmaar wordt voorzitter van het bestuurlijk overleg

Financiële aspecten

Eind oktober 2014 maakte het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bekend landelijk 35 miljoen euro extra beschikbaar te stellen voor de invoering van de Participatiewet. Dit geld is bedoeld voor de inrichting van de regionale Werkbedrijven. Voor elk regionaal Werkbedrijf is 1 miljoen euro beschikbaar. Deze middelen worden uitgekeerd aan de verantwoordelijke centrumgemeente van de arbeidsmarktregio's. De gemeente Alkmaar ontvangt in haar hoedanigheid van centrumgemeente in de decembercirculaire 2014 een Rijksbijdrage ad. € 1.000.000 ten behoeve van de inrichting en opstart van het regionaal Werkbedrijf. De gemeente Alkmaar beheert de middelen, de leden van de stuurgroep RPA-NHN (onder voorzitterschap van de verantwoordelijk wethouder van de gemeente Alkmaar) nemen de besluiten rondom de besteding ervan.

Planning mbt Regionaal Werkbedrijf

2014-12-17: In de Algemene Vergadering van het RPA-NHN van 17 december 2014 worden de samenwerkingsafspraken en een regionale arbeidsmarktagenda vastgesteld en formeel bekrachtigd door alle betrokken partijen in het convenant Samen Sterk voor Werk.

2015-01-01: Start activiteiten Regionaal Werkbedrijf